

TARIM SEKTÖRÜNDE İZLENEBİLİRLİK

GS1 SİSTEMİ KULLANICI KILAVUZU

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Milli Mal Numaralama Merkezi
©2004 Ankara

ÖNSÖZ	3
GS1 SİSTEMİ	5
GS1 BARKODLARI	6
İZLENEBİLİRLİĞİN TESİS EDİLMESİNDE GS1 SİSTEMİ	6
İZLENEBİLİRLİKTE GS1 SİSTEMİNİN KULLANILMASININ FAYDALARI	7
GS1 SİSTEMİNİN UYGULANMASI	7
MÜSTAHSİL	7
LOKASYONLARIN TANIMLANMASI	7
ÜRÜNLERİN TANIMLANMASI	8
MÜSTAHSİLİN DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR	10
KOMİSYONCU:	11
KOMİSYONCUNUN DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR	11
İHRACATÇI/TÜCCAR	12
ÜRÜNLERİN BARKODLANMASI	12
KOLİ/KASA BARKOD NUMARASININ OLUŞTURULMASI	12
LOJİSTİK BİRİM AŞAMASI	13
UYGULAMA TANIMLAYICILARININ KISA AÇIKLAMALARI	15
SERIAL SHIPPING CONTAINER CODE (SSCC) (AI 00)	15
PARTİ NUMARASI (AI 10)	16
ÜRETİM TARİHİ (AI 11)	16
AMBALAJ TARİHİ (AI 13)	17
TİCARİ ÖLÇÜLER (AI 31NN, 32NN, 35NN, 36NN)	18
ÜRÜN SAYISI (AI 37)	20
GS1 ULUSLARARASI LOKASYON NUMARASI (AI 412)	20
İHRACATÇININ/TÜCCARIN DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR	20
SIKÇA SORULAN SORULAR	21

ÖNSÖZ

Küresel rekabetin arttığı bir dönemdeyiz. Hemen her alanda, değişimin gereklerini yerine getirmek durumundayız. Küresel eğilimlerin, rekabetin kurallarını belirlediği dünyada, artık kendi başımıza hareket ediyormuşuz gibi yapamayız.

Gelişen dünyada insan ve sağlığı ön plana çıkmıştır. Bu nedenle “Tarım Sektöründe” gıda güvenliği konusu giderek önem kazanmış bulunmaktadır.

Gıda güvenliği konusu, ülke gündemine ilk kez çarpıcı bir şekilde 2001 yılında Fransa’ya ve 2002 yılında Almanya’ya ihraç edilen biberlerde ilaç kalıntısı bulunması ile gelmiştir. O dönemde Fransa, söz konusu ürünün ülkemizden ithalini yasaklamış; bu durum ülkemizin gıda güvenliği ihlalinde Avrupa Birliği nezdinde hedef haline gelmesine neden olmuştur.

Gıda güvenliğinin sağlanmasına yönelik çalışmalar, Tarım ve Gıda Sektöründe “İzlenebilirlik” merkezli yürütülmektedir.

İzlenebilirlik, “bir ürünün tanımlanması, paketlenmesi, depolanması, nakliyesi ve nihai satış noktasına ulaşması ile ilgili bütün bilgilerin kolay ulaşılabilecek bir şekilde kayıt altına alınması, böylece geriye dönük takibinin yapılabilmesi sürecidir.”

İzlenebilirlik sistemi sayesinde, içinde insan sağlığına zararlı herhangi bir madde tespit edilen ürünün, hangi ülkeden, hangi ihracatçı firma kanalıyla, hangi üreticinin hangi tarlasından geldiği kolayca tespit edilebilmektedir.

Eğer 2001 yılında yaşanan olayda, izlenebilirlik sistemimiz olmuş olsaydı, ürünün menşei tespit edilebilecekti; böylece söz konusu ürünün tümüyle ithalinin yasaklanmasının önüne geçilebilecekti.

Diğer yandan, gıda güvenliği konusunda yasal düzenlemelere gidilmiştir. Nitekim AB Hukuku çerçevesinde “Gıda Güvenliği ve Tüketici Emniyeti” düzenlemeleri, AB

Parlamento ve Konseyi'nin 28 Ocak 2002 tarih 178/2002 sayılı tüzüğünde açıklanmaktadır.

Söz konusu tüzük, ülkemiz için de çok kritik bir öneme sahiptir. Zira, Bu tüzük gereğince, 1 Ocak 2005 tarihi itibarıyla AB Gıda Yasası şartlarına uymayan hiçbir gıda ve tarım ürünü AB sınırları içerisine kabul edilmeyecektir. Bu hüküm, AB üye ülkelerini, aday ülkeleri ve AB'ye ihracat yapmak isteyen ülke firmalarını bağlayıcı niteliktedir. Bir anlamda, Türkiye olarak, izlenemeyen ürünleri ihraç etmemiz artık mümkün olmayacaktır.

Zira bu tüzük, gıda ve tarım ürünlerinin üretimine ve denetlenmesine ilişkin bütün çerçeveleri çizmekte; gıda tedarik zincirlerinde "İzlenebilirlik Sisteminin" tesis edilmesini açık bir biçimde şart koşturmaktadır.

Ülkemizde de, Avrupa Birliği ile Uyum Süreci çerçevesinde, 5 Haziran 2004 tarihinde yürürlüğe konulan 5179 sayılı "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun" ile, iç piyasada da izlenebilirliğin tesis edilmesi zorunlu hale getirilmiştir.

Bu nedenle, gerek ihracatımızı arttırmak gerekse kendi insanımızın güvenli gıda tüketimini sağlamak durumundayız.

İzlenebilirlik sistemini kurmak ve yürütmek için "Ürünün, Üretim, teslim alma, sevkiyat adreslerinin, sevkiyat biriminin tanımlanması" ve bu tanımlar ile ilgili bilgilerin kayıt altına alınması ve bilgi akışının sağlanması" gerekmektedir.

Dünyada farklı İzlenebilirlik Sistemleri bulunmakla birlikte, küresel geçerliliği olan, uluslararası ölçekte bilgi standartları koyan ve Birleşmiş Milletler tarafından da tavsiye edilen tek İzlenebilirlik Standardı GS1 Organizasyonu tarafından oluşturulmuş olan GS1 sistemidir.

İzlenebilirliğin tesisinde GS1 Sisteminin nasıl kullanılacağı konusundaki çalışmalar, Birliğimiz bünyesindeki TOBB-GS1 Türkiye tarafından yürütülmektedir. Merkezimiz,

başta Tarım ve Köyşleri Bakanlığı olmak üzere ilgili tüm kurum ve kuruluşlar ile gerekli koordinasyonu sağlamaktadır.

GS1 SİSTEMİ

Ticaretin bölgesel sınırları aşarak uluslararası bir boyuta ulaşması, ticarete konu olan mal ve hizmet çeşitlerinin artması, söz konusu mal ve hizmetlerin ortak bir standart sistem tarafından tanımlanması ihtiyacını ortaya çıkarmıştır.

Bu ihtiyaca istinaden 1970'li yılların ilk yarısında önce ABD'de UCC'nin, ardından Avrupa'da EAN Örgütlerinin girişimleri ile iş akışlarında küresel standartlar ortaya konulmuştur. 1995 yılında EAN ile ABD'deki UCC Örgütü'nün her iki sistemi uyumlaştırma çalışmalarının sonucunda sistemin adı GS1 Sistemi olarak değiştirilmiştir. Bu birleşmenin sonucunda Sistem uluslararası ticarete el değiştiren ürünlerin tanımlanması ve bu ürünlerin hareketlerinin izlenmesi için küresel bilgi tanımlama ve uygulama standartları getiren boyuta ulaşmıştır. Bu standartlar GS1 Sistemi adı altında tüm dünyaya yayılmıştır ve yayılmaya devam etmektedir.

GS1 Sistemi standartları barkod, radyo frekansı ile tanımlama ya da RSS gibi araçlar yardımı ile uygulamaktadır. Özellikle barkod veri girmenin zorluklarını gidermek üzere geliştirilmiş bir araçtır. Barkodlar, ticari ürünlerin standart bir biçimde numaralandırılması ve etiketlenmesini sağlarlar.

Ülkemizin EAN barkod sistemi ile tanışması, ekonomimizin dışa açılması ve ihracat ürünlerimizin uluslararası pazarlarda etiketleme ve tanımlama yönünden sorunlarla karşılaştığı 1988'lerin sonunda olmuştur.

Ülkemizde özel sektörün en üst yasal temsilcisi olan TOBB, ticarete konu olan malların tanımlanmasında karşılaşılan bu sorunu çözmek amacıyla EAN International'a (GS1 Organizasyonuna) üye olmuş ve GS1 sisteminin ülkemizde uygulanması ve yaygınlaştırılması amacıyla faaliyette bulunmak üzere bünyesinde TOBB-GS1 Türkiye'yi kurmuştur.

GS1 BARKODLARI

Barkod; değişik kalınlıktaki dik çizgi ve boşluklardan oluşan ve verinin otomatik olarak hatasız bir biçimde başka bir ortama aktarılması için kullanılan bir araçtır. Barkod ürüne, lokasyona, lojistik birime ait bir referans numarası içerir. Bu referans numarası bilgisayar ortamında anahtar alandır ve ilişkilendirildiği ürüne ait detaylı bilgiye bu sayede ulaşılabilir.

Şekil 1- GS1 Barkodu

GS1 barkodları dünyada en yaygın kullanılan barkod sembolojileridir. GS1 numaraları EAN-13, EAN-8 gibi barkod sembolojileri ile kodlanırlar. Söz konusu numaraların önemli özellikleri şu şekilde sıralanabilir:

1. Tektir : Bir ürüne tahsis edilmiş olan barkod numarasının, dünyada başka bir ürüne tahsis edilmiş olması mümkün değildir.
2. Uluslararasıdır : Bir ürüne tahsis edilmiş olan barkod numarası, dünyanın her yerinde tanınır.
3. Güvenlidir : Barkod numaraları içerdiği kontrol hanesi ile doğru veri aktarımını sağlarlar.

Birbirleri ile ticaret yapan işletmeler, GS1 barkodları sayesinde el ve yer değiştiren malı kolayca tanımlar. Ayrıca bu malın gönderme, teslim alma, depolama hareketlerini oluşturan verileri paylaşabilirler.

İZLENEBİLİRLİĞİN TESİS EDİLMESİNDE GS1 SİSTEMİ

İzlenebilirlik gıda, gıdanın elde edildiği hayvan, yem veya gıdaya karıştırılması tasarlanan ya da beklenen maddenin üretim, işleme, dağıtım ile ilgili bütün aşamalarda izlenmesidir.

İzlenebilirlik tanımı kapsamında bu kılavuzun amacı tarım ürünleri ticaretine taraf üretici, komisyoncu ve tüccar/ihracatçıya izlenebilirliği sağlamalarında GS1 Sistemini

nasıl kullanabileceklerini anlatmak ve söz konusu taraflara düşen sorumlulukları tanımlamaktır.

İZLENEBİLİRLİKTE GS1 SİSTEMİNİN KULLANILMASININ FAYDALARI

1. Ürünün menşei barkod vasıtasıyla kolayca tespit edilebilecektir. Böylece üründe gıda güvenliğine ilişkin bir sorunla karşılaşıldığında üretim kaynağına ulaşılması sağlanacaktır. Ayrıca söz konusu ürünün tedarik zincirinde hangi halkalarda bulunduğu tespit edilebilecek böylece etkin bir şekilde geri toplanması sağlanabilecektir.
2. Tarım ürünleri tedarik zincirinin bütün akışlarının izlenebilmesi yoluyla, ihracatta ve iç tüketimde takip işlemlerinin hız ve doğruluğunu arttırılacak böylece halkımızın Gıda Güvenliği ile ilgili karşılaşılabileceği olası risk sınırlanabilecektir.
3. Üretilen malların birbirlerine karışmasının engellenmesi yoluyla, kaliteli ve kalitesiz ürün rahatlıkla ayırt edilebilecek böylece uzun vadede tarım ürünlerinde markalaşmaya ortam sağlanabilecektir.

GS1 SİSTEMİNİN UYGULANMASI

MÜSTAHSİL

LOKASYONLARIN TANIMLANMASI

Lokasyon : Tarla, Sera

Lokasyonlar TOBB-GS1 Türkiye'den alınan ön-ek ile tanımlanabilir. Müstahsil her bir tarla veya serasına bir Lokasyon numarası atayacaktır. Bunu TOBB-GS1 Türkiye'den almış olduğu ön-ekin sonuna getireceği numara ile kolayca yapabilir.

Örnek :

TOBB-GS1 Türkiye tarafından müstahsile verilen firma ön-eki (11 Basamaklı ön-ek):
86985285001

Müstahsilin 1. Tarla Adresi : Yeni Mahalle No:9/D Kumluca

Müstahsilin 2. Tarla Adresi : Yeni Mahalle No:29/F Kumluca

Müstahsilin 1. Sera Adresi : Eski Mahalle No:33 Mavi Kent

Bu Müstahsilin ilk olarak “1” rakamından başlayarak sera ve tarlalarını numaralayacaktır.

1. Tarla : 1
2. Tarla : 2
1. Sera : 3

Müstahsilin sera ve tarlalarına vermiş olduğu numaralar, TOBB-GS1 Türkiye’den alınmış olan ön-ekinin sonuna eklenir. Böylece 12 haneli numara elde edilmiş olunur. 13. Hane ise kontrol basamağıdır. Bu basamak barkod programınca atanır.(Bu hane ayrıca www.gs1.tobb.org.tr , Kontrol Basamağı hesaplama bölümünden hesaplanabilir.) Böylece 13 haneli Lokasyon numarası oluşturulmuş olunur.

1. Tarla Lokasyon numarası : 8698528500113
2. Tarla Lokasyon numarası : 8698528500120
1. Sera Lokasyon numarası : 8698528500137

Daha sonra Müstahsil Bu numaralar ile ilgili adresleri eşleştiren bir tablo hazırlar.

Lokasyon Numarası	Lokasyon Adresi
8698528500113	Yeni Mahalle No:9/D Kumluca
8698528500120	Yeni Mahalle No:29/F Kumluca
8698528500137	Eski Mahalle No:33 Mavi Kent

ÜRÜNLERİN TANIMLANMASI

Ürün : Domates, Biber, Patlıcan, Portakal vs..

Ürünler, TOBB-GS1 Türkiye’den alınan ön-ek ile tanımlanabilir. Müstahsil her bir ürün çeşidine bir ürün numarası atayacaktır. Bunu almış olduğu ön-ekin sonuna getireceği numara ile kolayca yapabilir.

Örnek :

TOBB-GS1 Türkiye tarafından müstahsile verilen firma ön-eki (11 Basamaklı ön-ek):
86985285001

Müstahsilin 1. Çeşit Ürünü : Domates

Müstahsilin 2. Tarla Adresi : Çarliston

Müstahsilin 1. Sera Adresi : Sivri Biber

Bu Müstahsil ilk olarak "1" rakamından başlayarak ürün çeşitlerini numaralayacaktır. Verilen bu numaralar Lokasyon numaraları ile çakışabilir. Bu durum herhangi bir sorun teşkil etmez.

Domates :1

Çarliston :2

Sivri Biber :3

Müstahsilin ürün çeşitlerine vermiş olduğu numaraların, TOBB-GS1 Türkiye'den alınan ön-ekin sonuna eklenmesi ile ürün numaraları oluşturulur. Böylece 12 haneli numara elde edilmiş olunur. 13. Hane ise kontrol basamağıdır. Bu basamak barkod programınca atanır.(Bu hane ayrıca www.gs1.tobb.org.tr , Kontrol Basamağı hesaplama bölümünden hesaplanabilir.) Böylece 13 haneli Ürün numarası oluşturulmuş olunur.

Domates ürün numarası : 8698528500113

Çarliston ürün numarası : 8698528500120

Sivri Biber ürün numarası : 8698528500137

Daha sonra Müstahsil Bu numaralar ile ilgili ürünleri eşleştiren bir tablo hazırlar.

Ürün Numarası	Ürün Çeşidi
8698528500113	Domates
8698528500120	Çarliston
8698528500137	Sivri Biber

Müstahsil komisyoncuya teslim edeceği tabloları aşağıda belirtilen örnek şeklinde hazırlar.

Örnek :

1. Tarla = 8698528500113 Yeni Mahalle No:9/D Kumluca
Üretilen Ürünler : Domates (8698528500113) , Çarliston (8698528500120)
2. Tarla = 8698528500120 Yeni Mahalle No:29/F Kumluca
Üretilen Ürünler : Domates (8698528500113) , Sivri Biber (8698528500137)
3. Tarla = 8698528500137 Eski Mahalle No:33 Mavi Kent
Üretilen Ürünler : Domates (8698528500113), Çarliston(8698528500120),
Sivri Biber (8698528500137)

Lokasyon Numarası	Lokasyon Adresi	Ürün Numarası	Ürün Tanımı
8698528500113	Yeni Mahalle No:9/D Kumluca	8698528500113	Domates
8698528500113	Yeni Mahalle No:9/D Kumluca	8698528500120	Çarliston
8698528500120	Yeni Mahalle No:29/F Kumluca	8698528500113	Domates
8698528500120	Yeni Mahalle No:29/F Kumluca	8698528500137	Sivri Biber
8698528500137	Eski Mahalle No:33 Mavi Kent	8698528500113	Domates
8698528500137	Eski Mahalle No:33 Mavi Kent	8698528500137	Sivri Biber
8698528500137	Eski Mahalle No:33 Mavi Kent	8698528500120	Çarliston

MÜSTAHSİLİN DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR

1. Bir çeşit ürüne verilen barkod numarası diğer bir çeşide verilemez
2. Bir Lokasyona verilen numara bir diğer lokasyona verilemez.
3. Ayrı Lokasyonlardan gelen, aynı müstahsile ait olan, aynı çeşit ürünler; aynı barkod numarasına sahip olmalıdır

4. Müstahsil hasat sonrasında, farklı tarla-seralardan alınan ürünleri toplanması ve komisyoncuya sevki esnasında kesinlikle birbirine karıştırmayacaktır.
5. Barkod numaraları müstahsiller arası paylaşılabilir, devredilemez.
6. Hazırlanan bu tablo müstahsilin çalıştığı komisyoncuya, müstahsil tarafından bir defaya mahsus teslim edilir.
7. Müstahsil, komisyoncuya teslim ettiği tablonun bir kopyasını saklamakla yükümlüdür.
8. Müstahsil, komisyoncuya teslim etmiş olduğu tabloda bulunan tarla-sera dışında yeni tarla sahibi olursa bu bilgiyi aynı şekilde tablo hazırlayarak komisyoncuya teslim eder.
9. Müstahsil, komisyoncuya teslim etmiş olduğu tabloda bulunan ürünler dışında yeni ürün yetiştirmeye başlarsa, yeni ürün bilgileri ve ürün barkod numaralarını yukarıda belirtilen şekilde tablo hazırlayarak komisyoncuya teslim eder.
10. Verilen bilgilerin doğruluğundan müstahsil sorumludur.

KOMİSYONCU:

İzlenebilirliğin tesis edilmesinde GS1 Sistemi çerçevesinde, komisyoncunun sorumluluğu müstahsil ile ihracatçı/tüccar arasında doğru bilgi akışının sağlanmasıdır. Diğer bir ifade ile komisyoncu, müstahsil tarafından hazırlanmış olan ürün ve lokasyon numaralarına ilişkin tabloların alınması, bunların ilgili müstahsille çalışıldığı sürece saklanması ve ürünü satın alan ihracatçıya/tüccara teslim edilmesi ile yükümlüdür.

KOMİSYONCUNUN DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR

1. Müstahsil ile çalışıldığı sürece ürün ve lokasyona ilişkin tablolarını saklayacak ve diğer müstahsillerin tablolarıyla karıştırılmamasını sağlayacaktır.
2. Müstahsilin teslim etmiş olduğu tabloda bulunan tarla-sera dışında yeni tarla sahibi olması durumunda bu bilginin aynı şekilde tablo hazırlanarak kendisine teslim edilmesini sağlayacaktır.
3. Müstahsilin, teslim etmiş olduğu tabloda bulunan ürünler dışında yeni ürün yetiştirmeye başlaması halinde, yeni ürün bilgilerinin ve ürün barkod

numaralarının aynı şekilde tablo hazırlanarak kendisine teslim edilmesini sağlayacaktır.

4. Müstahsilin kendisine getirmiş olduğu ürünlerin hangi tarla/seralardan hasat edildiği bilgisini müstahsilden alınmasından ve ayrı lokasyonlardan hasat edilmiş ürünleri tablolarıyla birlikte ihracatçı/tüccara eksiksiz teslim edilmesinden komisyoncu sorumludur.

İHRACATÇI/TÜCCAR

İzlenebilirlik Projesi çerçevesinde ihracatçı/tüccarın sorumluluğu :

- Komisyoncunun ihraç edilecek ürüne ilişkin kendisine iletmış olduğu GS1 numaralarını EAN-13 Barkod etiketi haline getirir.
- Komisyoncunun kendisine intikal ettirmiş olduğu ürünleri birbirine karıştırmadan paketler. Paketleri barkodlamak, paleti ve palet etiketini oluşturmak yine ihracatçı/tüccarın sorumluluğundadır.
- Ürün, paket ve paletle ilişkin GS1 barkod bilgilerinin nihai satış noktasına iletilmesi de ihracatçı/tüccarın sorumluluklarındandır.

ÜRÜNLERİN BARKODLANMASI

Komisyoncunun ihracatçı/tüccara aktarmış olduğu barkod numaralarının EAN-13 Sembolojisi kullanılarak etiket haline getirilmesi gerekmektedir. Ürünler bir poşet içerisine konuluyorsa, poşetin üzerine ürün numarasından oluşturulmuş barkod etiketleri yapıştırılır.

Ürün poşetleri barkodlanmasından sonra bu poşetlerin koli/kasalanması aşamasına geçilir. koli/kasaların içerdiği ürünler tek çeşit olmalıdır (Örnek: domates).

KOLİ/KASA BARKOD NUMARASININ OLUŞTURULMASI

Koli/kasa numarası ürün numarasından oluşturulur. Kontrol basamağı olan 13. hane çıkartılır. 12 hane kalan Ürün numarasının başına 1 rakamı eklenir. Böylece 13 haneli yeni bir numara elde edilmiş olunur. Oluşturulan bu numaranın sonuna kontrol

basamağı eklenir. Bu basamak barkod programınca atanır (Bu hane ayrıca www.gs1.tobb.org.tr , Kontrol Basamağı hesaplama bölümünden hesaplanabilir). 14 hane olarak oluşturulan bu yeni numara ITF-14 Barkod sembolojisi ile basılır.

Örnek :

Ürün Numarası : 8698528500113

Ürün Tanımı : Domates

Koli Tanımı : 1 Koli Domates

1 Aşama :

Ürün numarasından kontrol basamağı çıkartılır. 869852850011

2. Aşama

12 hane kalan Ürün numarasının başına 1 rakamı eklenir. 1869852850011

3. Aşama

Oluşturulan bu numaranın sonuna kontrol basamağı eklenir
18698528500110

LOJİSTİK BİRİM AŞAMASI

Lojistik birimleri, tedarik zinciri içerisinde ürünün ya da ürün koli/kasalarının taşınması amacıyla kullanılan paketleme birimleridir. Bu birim genel kullanımda palet olarak adlandırılmaktadır. Paletler üzerlerinde paletin özelliklerini içeren palet etiketi taşırlar. Palet etiketi üç ana bölümden oluşmaktadır.

- Okunabilir alanı
- Palet Bilgi alanı
- Barkod alanı

Okunabilir alan :

Okunabilir alan taşıma amaçlı olup herhangi bir teknik bilgi içermez. Bu alanda gönderen ile alan firma isimleri ve ilgili adres bilgileri yer alır. İnsanların okuyabilmesi için oluşturulan bir bölümdür.

Palet Bilgi alanı :

Barkod alanında kodlanan bilgilerin açık bir şekilde yazılması gerekmektedir. Bu alanda ilgili Al'ların açık isimleri yer alır.

Barkod alanı :

Aktarılmak istenen bilginin GS1-128 sembolojisi ile kodlanarak yer aldığı bölümdür. Bu kısım barkod okuyucular vasıtası ile alıcının sistemine aktarılması içindir.

Örnek Palet Etiketi :

EAN.UCC LOJİSTİK ETİKETİ	
Gönderen :	Alıcı :
Milli Mal Numaralama Merkezi Atatürk Bulvarı No:149 Bakardıklar –Ankara/Türkiye Tel: +90 (312) 413 80 00	Kumluca Ticaret Borsası Yeni Mahalle Gürbüzler Sokak No:9/D Kumluca Antalya/Türkiye
SSCC	
086985285123456789123456781	
GLN	8698528500014 ÜRETİM TARİHİ
GTIN	8698528500113 04/10/30
	
(02)8698528500113(412)8698528500014(11) 041030	
	
(00) 086985285123456789123456781	

“Okunabilir Alanında” gönderen Milli Mal Numaralama Merkezi, alıcı ise Kumluca Ticaret Borsası'dır. Firmaların isimlerine ek olarak adresleri de yazılmalıdır.

“Palet Bilgi Alanında” SSCC (Serial Shipping Container Code/Seri Taşıma Kodu)–
086985285123456789123456781
Küresel Lokasyon Numarası (GLN) –
86985285000014
Küresel Ticari Ürün Numarası (GTIN) -
8698528500113
Üretim Tarihi – 04/10/30 (yıl/ay/gün)
numaraları yer almaktadır.

“Barkod Alanında” Palet Bilgi Alanında yer alan bilgilerin GS1-128 sembolojisi ile kodlanmış hali bulunmaktadır.

Palet etiket alanında belirtilen Küresel Lokasyon Numarası ve Üretim Tarihi alanlarına istenildiği takdirde yeni alanlar eklenebilir yada bu alanlar değiştirilebilir. Bu

alanlar aşağıda tanımlayacağımız özellikleri taşıyabilir. Bu özelliklerin seçilmesi genelde alıcının talebi doğrultusunda olur. GS1 İzlenebilirlik için Küresel Lokasyon numarasının bulunması faydalıdır.

Paletleri tanımlamak için SSCC olarak adlandırılan GS1 numarası kullanılır. SSCC 18 basamaklı bir numara olup, paletin seri numarasını içerir. Bu seri numarası bir taşıma birimini diğer taşıma biriminden ayırt etmek amacıyla kullanılır.

İzlenebilirliğin elektronik ortamda tesis edildiği hallerde, SSCC numarası ayrıca, paletin bilgisayar ortamındaki tanımını ve özelliklerine ilişkin bilgilere erişmek üzere bir erişim anahtarı olarak kullanılır.

Kullanılabilecek bilgiler uygulama tanımlayıcıları (AI) aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

BİLGİ ADI	AI NUMARASI
SSCC	00
Parti Numarası	10
Üretim Tarihi	11
Ambalaj Tarihi	13
Ticari Ölçüler	31nn, 32nn, 35nn, 36nn
Ürün Sayısı	37
GLN Küresel Lokasyon Numarası	412

UYGULAMA TANIMLAYICILARININ KISA AÇIKLAMALARI

SERIAL SHIPPING CONTAINER CODE (SSCC) (AI 00)

SSCC oluşturmak isteyen firmalar ön eklerini kullanarak oluşturabilirler.

Örnek SSCC:

Firma Ön-Eki : 86985285

Palet Referans Numarası : 0000001 (İhracatçı ihtiyacına göre bu numarayı belirler)

Uzatma Basamağı : 0 (İzlenebilirlik Projesinde aksi söylenmedikçe uzatma basamağı "0" dır)

SSCC : 86985285 00000001 4

Unsur Dizilimi Biçimi				
Uygulama Tanımlayıcısı	Uzatma Basamağı	GS1 Firma Ön Eki →	Seri Numarası ←	Kontrol Basamağı
00	N1	N2 N3 N4 N5 N6 N7 N8 N9 N10 N11 N12 N13 N14 N15 N16 N17		N18
00	N1	0 N3 N4 N5 N6 N7 N8 N9 N10 N11 N12 N13 N14 N15 N16 N17		N18

Lojistik Palet Etiketinde SSCC'nin bulunması mecburidir. SSCC'si olmayan paletin takibi mümkün değildir. Bu bilginin dışındaki diğer bilgiler isteğe bağlıdır. Fakat İzlenebilirlik söz konusu ise Küresel Lokasyon Numarasının bulunması faydalıdır.

PARTİ NUMARASI (AI 10)

Tanım: Ticari ürüne ait parti numarasını temsil eder.

Unsur Dizilimi Biçimi	
Uygulama tanımlayıcısı (AI)	Parti Numarası
10	X1 _____ Değişken Uzunluk X20 _____ →

10 Uygulama Tanımlayıcısı (AI 10), veri alanının parti numarası içerdiğini gösterir. Bu bilgi ticari ürünün kendisine ilişkin olabileceği gibi, içerdiği kalemlere ait de olabilir. Numara, bir parti üretim numarası, bir vardiya numarası, zaman, bir makine numarası, bir iç üretim kodu vs. olabilir. Uygulama tanımlayıcısı (AI 10)'dan sonra 20 karaktere kadar çıkabilen bir parti numarası verilebilir.

Not: Parti Numarası, bir ticari ürünün açık tanımlamasının bir parçasını oluşturmaz.

ÜRETİM TARİHİ (AI 11)

Tanım: Bir Ticari Ürünün Üretim Tarihini Temsil Eder.

Unsur Dizilimi Biçimi

UYGULAMA TANIMLAYICISI	Üretim Tarihi		
	Yıl	Ay	Gün
11	N1 N2	N3 N4	N5 N6

11 Uygulama Tanımlayıcısı, veri alanının üretici tarafından belirlenmiş bir üretim tarihi içerdiğini gösterir. Tarih, ticari ürünün kendisine ya da içerdiği kalemlere ilişkin olabilir.

Yapısı:

Yıl: Onlar basamağı (Zorunlu); Örnek: 2003=3

Ay: Rakam olarak; Örnek: Ocak=1

Gün: İlgili aya ilişkin gün rakamı olarak (Günü belirtmek gerekmiyorsa alan iki sıfır ile doldurulur).

Üretim tarihi belirtilmek istendiğinde bu AI kullanılmalıdır. Bu, ticari ürüne ilişkin bir özellik olduğundan dolayı, tek başına değil, ancak ilgili olduğu ticari ürünün GTIN'ı (Barkod numarası) ile birlikte kullanılması gerekir.

Not: Bu unsur dizilimi, yalnızca geçmiş 49 yıl ile gelecekteki 50 yıl arasındaki tarihleri belirtebilir. Doğru yüzyılın belirlenmesi, GS1 Genel Şartnamesi'nde açıklanmaktadır.

AMBALAJ TARİHİ (AI 13)

Tanım: Bir ticari ürünün ambalaj tarihini temsil eder.

Unsur Dizilimi Biçimi			
UYGULAMA TANIMLAYICISI	Paketleme Tarihi		
	Yıl	Ay	Gün
13	N1 N2	N3 N4	N5 N6

13 Uygulama Tanımlayıcısı, veri alanının ambalaj tarihi içerdiğini göstermektedir. Tarih, ticari ürünün kendisine ya da içerdiği ürünlere ilişkin olabilir.

Yapısı:

Yıl: Onlar Basamağı (Zorunlu); Örnek: 2003=3

Ay: Rakam olarak; Örnek: Ocak=1

Gün: İlgili Aya İlişkin Gün Rakamı Olarak (Günü belirtmek gerekmiyorsa alan iki sıfır ile doldurulur).

Ambalajlama tarihi belirtilmek istenildiğinde AI 13 kullanılmalıdır. Bu AI, ticari ürüne ilişkin bir özellik olduğundan dolayı, tek başına değil, ancak ilgili olduğu ticari ürünün GTIN'ı (barkod numarası) ile birlikte işlenmesi gerekir.

TİCARİ ÖLÇÜLER (AI 31NN, 32NN, 35NN, 36NN)

Tanım: Ticari ürünlerin ölçülerini temsil eder.

Bu unsur dizilimi, bir değişken ölçülü ticari ürünün tanımlanmasını tamamlamak üzere kullanılır ve birimin ağırlık, boyut, hacim, ebat gibi unsurlarına ilişkin bilgi ihtiva eder. Bu bakımdan tek başına tatbik edilmemesi gerekir. Boyut ya da ağırlığın kg ve pound cinsinden ifade edilmesi durumunda birkaç unsur dizilimi mümkün olur.

Unsur Dizilimi Biçimi	
Uygulama Tanımlayıcısı	Uygun Değer
A1 A2 A3 A4	N1 N2 N3 N4 N5 N6

A1 ve A3 Uygulama Tanımlayıcıları, veri alanının bir, Değişken Ölçülü Ticari Ürünün miktar ya da boyutunu içerdiğini gösterir. (Aynı zamanda ölçüm birimini de gösterir) A4 Uygulama Tanımlayıcısı hanesi, ondalık noktası konumunu gösterir. Burada "0" rakamı, hiçbir ondalık noktası olmadığı manasına gelir. "1" rakamı ise, ondalık noktasının N5 ile N6 vs. arasında olduğu anlamını taşır. Bu unsur dizilimi ile kullanılan Uygulama tanımlayıcıları şunlar olmaktadır:

A1	A2	A3	Ticari Ölçülerin Tanımı	Ölçüm Birimi
-----------	-----------	-----------	--------------------------------	---------------------

3	1	0	Net Ağırlık	Kilogram
3	1	1	Uzunluk ya da İlk Boyut	Metre
3	1	2	Genişlik Çap ya da İkinci Boyut	Metre
3	1	3	Derinlik,Kalınlık,Yükseklik,Dördüncü Boyut	Metre
3	1	4	Yüzölçümü	Metre Kare
3	1	5	Net Hacim	Litre
3	1	6	Net Hacim	Metre Küp
3	2	0	Net Ağırlık	Libre
3	2	1	Uzunluk ya da İlk Boyut	İnç
3	2	2	Uzunluk ya da İlk Boyut	Fit
3	2	3	Uzunluk ya da İlk Boyut	Yarda
3	2	4	Genişlik Çap ya da İkinci Boyut	İnç
3	2	5	Genişlik Çap ya da İkinci Boyut	Fit

A1	A2	A3	Ticari Ölçülerin Tanımı	Ölçüm Birimi
3	2	6	Genişlik Çap ya da İkinci Boyut	Yarda
3	2	7	Derinlik, Kalınlık, Yükseklik, Üçüncü Boyut	İnç
3	2	8	Derinlik, Kalınlık, Yükseklik, Üçüncü Boyut	Fit
3	2	9	Derinlik, Kalınlık, Yükseklik, Üçüncü Boyut	Yarda
3	5	0	Yüzölçümü	İnç Kare
3	5	1	Yüzölçümü	Fit Kare
3	5	2	Yüzölçümü	Yarda Kare
3	5	6	Net Ağırlık	Troy Ons
3	5	7	Net Ağırlık	Ons
3	6	0	Net Hacim	Kuvart
3	6	1	Net Hacim	Galon (ABD)
3	6	4	Net Hacim	İnç Küp
3	6	5	Net Hacim	Fit Küp
3	6	6	Net Hacim	Yarda Küp

Geçerli alan değeri, ilgili ticari ürün için geçerli olan değişken ölçüyü ihtiva eder.

Not: AI 3nn'nin diğer değerleri, brüt ölçümleri ve lojistik ölçümlerini gösterir.

ÜRÜN SAYISI (AI 37)

Tanım: Bir lojistik birimin içerdiği ticari ürünlerin sayısını temsil eder.

“37” Uygulama Tanımlayıcısı veri alanının, bir lojistik birimin ihtiva ettiği ticari ürünlerin sayısını içerdiğini gösterir. Bu bilgi, ihtiva edilmiş olan ürünün tanımlama numarası ile ilgilidir.

	Unsur Dizilimi Biçimi	
Uygulama tanımlayıcısı (AI)	Ticari Ürünlerin Sayısı	
37	N1 —————→	Değişken Uzunluk N8 —————→

GS1 ULUSLARARASI LOKASYON NUMARASI (AI 412)

Tanım: İlgili ticari ürünün satıcısının GS1 Uluslar arası Lokasyon Numarası. Bu unsur diziliminde, GTIN-13 veri yapısı esas alınmaktadır.

	Unsur Dizilimi Biçimi		
Uygulama Tanımlayıcısı (AI)	GS1 Firma Ön Eki	Lokasyon Numarası	Kontrol Basamağı
	—————→	←————	
412	N1 N2 N3 N4 N5 N6 N7 N8 N9 N10 N11 N12		N13

Kılavuzun başında belirtilen lokasyon numarası bu AI ile taşınması sağlanır. Lojistik etikette lokasyon numarasının bulunması mecburidir.

İHRACATÇININ/TÜCCARIN DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR

1. Kendisine teslim edilmiş olan ürün ve lokasyon numaralarına ilişkin barkodların etiket haline getirilmesini sağlar.

2. Müstahsilden doğrudan ya da Komisyoncu aracılığıyla almış olduğu ürünlerin barkodlanmasından ihracatçı sorumludur.
3. Lojistik Birim etiketinin hazırlanmasından ve bu etiket üzerindeki bilgilerin doğruluğundan sorumludur.

SIKÇA SORULAN SORULAR

Soru: GS1 Sistemini uygulamakla ürünlerimde izlenebilirliği tesis etmiş olur muyum.

Cevap: GS1 Sistemi İzlenebilirliğin tesis edilmesinde bir araçtır. Sistem yardımıyla ürünün hangi tarlada üretildiği tespit edilebileceğinden, ürüne ilişkin daha önceden tutulmuş olan kayıtlara kolaylıkla erişim sağlanır.

Soru: Ürünlerime vermiş olduğum barkod numaralarını herhangi bir makama bildirmek zorun damıyım?

Cevap: Böyle bir zorunluluk bulunmamaktadır. Ancak bu numaraların kayıtlarının müstahsil tarafından saklanması gerekmektedir.

Soru: GS1 Sistemini uygulayabilmek için bilgisayar yazılımı ve donanımına sahip olmam şart mıdır?

Cevap: GS1 Sistemi uygulamak için herhangi bir yazılım ya da donanıma ihtiyacı bulunmamaktadır. Fakat sistemden yararlanmak ve maliyetleri düşürmek isteyen müstahsil, komisyoncu ya da ihracatçının yazılım ve donanım gereksinimlerini yerine getirmesinde fayda vardır.

Soru: TOBB Milli Mal Numaralama Merkezi'ne üye olarak almış olduğum Barkod Numarasını başka üreticilerle paylaşabilir miyim?

Cevap: Hayır. Milli Mal Numaralama Merkezi tarafından verilen Numara, yalnızca başvuruyu yapan müstahsile ya da firmaya tahsis edilmiştir. Bu numaranın bir başkası tarafından kullanılması kesinlikle yasaktır.

Soru: Ürünümü ihraç ettiğimde ürün üzerinde bulunan barkod numaraları yurt dışında da geçerli olacak mı?

Cevap: Evet. GS1 Barkod Numaraları tüm dünyada geçerlidir.

Soru: Ürünüme tahsis etmiş olduğum barkod numarasının markette başka bir ürüne ait numara ile çakışma ihtimali var mı?

Cevap: Hayır kesinlikle böyle bir çakışma olamaz. Çünkü sizin ürününüze tahsis etmiş olduğunuz barkod numarası dünya çapında tektir.

Soru: Bu barkod numaralarımı marketlerde de kullanabilir miyim.

Cevap : Evet. GS1 Sistemi Türkiye’de tüm perakende noktalarında uygulanmaktadır.

Soru : GS1 barkodları ülkemizde yaygın kullanım damıdır.

Cevap : GS1 Sistemi 14.500 firma tarafından milyonlarca ürün çeşidinde kullanılmaktadır.